

Følgrebrev til forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter forurensningsregelverket - Midtre Gauldal kommune, Trøndelag fylke

Midtre Gauldal kommune legger med dette forskrift om gebyrer for saksbehandling etter forurensningsregelverket ut på høring. Frist for innsending av uttalelser er satt til 6. oktober 2023.

Høringssvar kan sendes til postmottak@midtre-gauldal.kommune.no og merkes med vår referanse: 2023/7898.

1 Forskriftens formål og virkeområde

Forskriften har som formål å gi kommunen hjemmel til å dekke kostnadene ved saksbehandling, tilsyn og kontroll som kommunen har som forurensningsmyndighet etter forurensningsloven, forurensningsforskriften og etter forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger.

Forskriften omfatter forhold der kommunen er forurensningsmyndighet etter bestemmelser gitt i forurensningsforskriftens kapitler 2, 12, 13, 15 og 15A og i forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger. Kommunen skal også føre tilsyn med at bestemmelser og vedtak som er fattet følges.

Forskriften omfatter gebyr for saksbehandling, tilsyn og kontroll med:

- Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeid
- Utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende
- Utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser
- Utslipp/påslipp av oljeholdig vann
- Påslipp av fettholdig vann
- Forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger

2 Sentrale bestemmelser om gebyrer og selvkostberegning

Ny kommunelov § 15-1 fastslår at samlet selvkost for en tjeneste skal tilsvare merkostnaden ved å yte tjenesten. Forurensningsforskriften §§ 2-12 og 11-4 fastsetter at gebyrene settes slik at de samlet ikke overstiger kommunens kostnader ved saksbehandling eller kontrollordningen, jf. forurensningsloven § 52a. Rammene for gebyrene må fastsettes i kommunal forskrift.

Ved beregning av selvkost skal forskrift for beregning av selvkost legges til grunn. Over- eller underskudd i det enkelte år skal avsettes til eller trekkes fra bundne driftsfond. Avsatt overskudd fra det enkelte år blir ført tilbake til anleggseierne i form av lavere årsgebyr i løpet av en femårsperiode. Tilsvarende vil underskudd bli dekket inn over årsgebyrene i løpet av en femårsperiode. Gebyrene kan ikke brukes til å finansiere andre deler av kommunens drift.

3 Dagens praksis

Midtre Gauldal kommune har i dag følgende gebyrer som dekker kommunens ressursbruk knyttet til saksbehandling av utslippstillatelser og tiltaksplaner:

- Behandling av tiltaksplan
- Godkjenning av miljøoppfølgingsplan
- Saksbehandling av søknad om renseanlegg for avløpsvann fra bolighus, hytter, næring mv. Mellom 51 og 1000 pe
- Saksbehandling av søknad om renseanlegg for avløpsvann fra bolighus, hytter, næring mv. Inntil 15 pe
- Saksbehandling av søknad rehabilitering av avløpsanlegg
- Saksbehandling av søknader om anlegg for fett- og oljeavskillere

Kommunen har i dag ikke hjemmel til å kreve kontroll-/tilsynsgebyr etter kapittel 2, 12, 13, 15 og 15A i forurensningsforskriften. Kommunen har heller ikke lokal hjemme til å kreve gebyr for tilsyn med forbud mot fyring med mineralolje.

4 Gebyrer i ny forskrift

I ny forskrift omhandler §§ 1-3 til 1-9 overordnede regler om gebyrplikt, innkreving, gebyr ved mangler i søknad, klage og reduksjon av gebyr.

I gebyrforskriften har kapittel 2 til 6 en todelt inndeling. Det vil si at tiltakshaver betaler både gebyr for saksbehandling og gebyr for kontroll/tilsyn. Gebyret for saksbehandlingen er et engangsgebyr. I kapittel 3, 4, 5 og 6 vil eier av anlegg måtte betale årlig gebyr for kontroll/tilsyn. I kapittel 2 og 7 er gebyret for kontroll/tilsyn et engangsgebyr.

I § 1-4 er det fastsatt at gebyr for kontrolltiltak kan fastsettes som årlige gebyrer, selv om kontrolltiltak for det enkelte anlegg gjennomføres sjeldnere enn hvert år. Dette er i tråd med Miljødirektoratets veiledning til forurensningsforskriften § 11-4¹.

Gebyrplikt for årlige gebyrer opphører fra og med betalingsterminen etter at kommunen mottar skriftlig dokumentasjon fra godkjent rørlegger på frakobling av vannforsyning.

I § 1-8 åpner forskriften for at kommunen kan fakturere et tilleggsgebyr for søknader som er mangelfulle. Slik kan kommunen dekke merarbeidet som oppstår ved mangelfulle søknader der kommunen må bruke tid til å innhente nødvendige opplysninger for å kunne behandle saken.

Gebyrsatsene for 2024 beregnes i løpet av høsten 2023. For å beregne gebyrsatsene for saksbehandling multipliseres tjenestens timesats med arbeidsmengden som kommunen i gjennomsnitt bruker på den enkelte sakstype.

Gebyrsatser vil beregnes med utgangspunkt i budsjett for 2024 og ønsket dekningsgrad for gebyrområdet. De konkrete satsene vil derfor ikke være kjent før budsjettarbeidet er sluttført og budsjettsaken er lagt frem for kommunestyret.

¹ <https://www.miljodirektoratet.no/regelverk/forskrifter/forurensningsforskriften/avlop-kommentarer/>

4.1 Gebyr for saksbehandling og kontroll med opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

Kapittel 2 i forskriften omhandler gebyr for saksbehandling og kontroll med opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeid. Gebyrene består av et engangsgebyr for saksbehandling og kontroll ved søknad om godkjenning av tiltaksplan.

Forskriften åpner for at kontrollgebyret kan differensieres etter areal.

4.2 Gebyr for saksbehandling og kontroll med utslipp av sanitært avløpsvann

Kapittel 3 i forskriften omhandler gebyr for saksbehandling og kontroll med utslipp av sanitært avløpsvann mindre enn 50 pe. Dette gjelder typisk slamavskillere, minirensanlegg mv. for eiendommer som ikke er koblet til kommunens avløpsnett.

Saksbehandlingsgebyret foreslås satt i to ulike intervaller; inntil 15 pe og fra 15 og inntil 50 pe. Videre er det foreslått et gebyr for endring av utslippstillatelser som er eldre enn fem år og et gebyr for endring av utslippstillatelser som er gitt i løpet av de siste fem årene. Bakgrunnen for dette er at det forventes å være mindre arbeidskrevende å saksbehandle en endringsøknad som er gitt de siste fem årene sammenlignet med en endringsøknad som er eldre enn fem år.

Kontrollgebyret er foreslått likt for alle anlegg og ilegges som et årlig gebyr som følgelig skal finansiere kommunens løpende kontroll og oppfølging av anleggene (planlegging, forhåndsvarsling, reisetid, fysisk tilsyn, etterarbeid (ev. pålegg mv.) og oppfølging, samt rapportering til statlig tilsynsmyndighet).

4.3 Gebyr for saksbehandling og kontroll med utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser

Kapittel 4 omhandler gebyr for saksbehandling og kontroll med utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser. Dette gjelder utslipp av kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelse med samlet utslipp mindre enn 2000 pe til ferskvann, mindre enn 2000 pe til elvemunning eller mindre enn 10.000 pe til sjø. I slike tilfeller er det altså kommunen som er forureningsmyndighet for kommunen selv.

Saksbehandlingsgebyret for behandling av ny utslippstillatelse er ikke gradert. Videre er det foreslått et gebyr for endring av utslippstillatelser som er eldre enn fem år og et gebyr for endring av utslippstillatelser som er gitt i løpet av de siste fem årene.

Kontrollgebyret er likt for alle anlegg og ilegges som et årlig gebyr.

4.4 Gebyr for saksbehandling og kontroll med utslipp eller påslipp av oljeholdig avløpsvann

Kapittel 5 omhandler gebyr for saksbehandling og kontroll med utslipp eller påslipp av oljeholdig avløpsvann. I sentral forskrift er det listet opp hvilke anlegg som omfattes av pålegg om saksbehandling og kontroll, bl.a. bensinstasjoner, vaskehaller og motorverksteder.

Gebyrene består av et engangsgebyr for saksbehandling av søknad om tillatelse til utslipp eller påslipp av oljeholdig avløpsvann og et årlig kontrollgebyr per anlegg. Det skal også betales et gebyr for endring av utslipp-/påslippstillatelser som er eldre enn fem år og et gebyr for endring av utslipp-/påslippstillatelser som er gitt i løpet av de siste fem årene.

4.5 Gebyr for saksbehandling og kontroll av fettholdig avløpsvann

Kapittel 6 omhandler gebyr for saksbehandling og kontroll av fettholdig avløpsvann fra virksomhet. Næringsmiddelprodusenter, restauranter og lignende er typiske virksomheter som omfattes av denne bestemmelsen.

Gebyrene består av et engangsgebyr for saksbehandling av søknad om tillatelse til påslipp av fettholdig avløpsvann fra virksomhet og et årlig kontrollgebyr per fettutskiller. Det skal også betales et gebyr for endring av utslipp-/påslippstillatelser som er eldre enn fem år og et gebyr for endring av utslipp-/påslippstillatelser som er gitt i løpet av de siste fem årene.

4.6 Gebyr for tilsyn med forbud mot fyring med mineralolje

Kapittel 7 omhandler gebyr for tilsyn med forbudet mot fyring med mineralolje etter forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger. Det er nå forbudt å bruke mineralolje til oppvarming av bygninger, med mindre Norges vassdrags- og energidirektorat har fattet vedtak. Det er kommunens oppgave å føre tilsyn med at bestemmelsene i forskriften følges.

Det skal betales et engangsgebyr per tilsyn. Det er ikke lenger anledning til å søke om ny tillatelse eller til endring av eksisterende tillatelse.

5 Arbeidsgruppen

Fremlegg til gebyrforskrift for saksbehandling, kontroll og tilsyn etter forurensningsregelverket er utarbeidet av representanter fra Midtre Gauldal kommune. Momentum Solutions AS har vært sparringspartner.

Målsettingen med arbeidet har vært å lage en forskrift som er **rettferdig, tydelig og fleksibel**.

Rettferdig: Gebyrene skal i størst mulig grad gjenspeile den enkelte sakstypes kostnader. Samlet gebyrinntekt skal finansiere kommunens arbeid knyttet til saksbehandling og kontroll etter forurensningsforskriftens kapittel 2, 12, 13, 15, 15A og etter forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger.

Tydelig: Forskriften skal være lett å lese og håndheve med klart og forståelig språk uten uklare, eller vanskelige formuleringer.

Fleksibel: Forskriften viser til årlige kommunestyrevedtak for gebyrenes størrelse og utforming.

Midtre Gauldal kommune ser frem til høringssvar.